

## تحلیل تعلیم و تربیت در مکتب پراگماتیسم

علی اصغر ماشینچی<sup>۱</sup> و مریم ستایش فر<sup>۲</sup>

۱- استادیار گروه مدیریت، واحد لامرد، دانشگاه آزاد اسلامی لامرد، ایران

۲- دانشجوی رشته دکترای فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، واحد لامرد، دانشگاه آزاد اسلامی لامرد، ایران

t\_setayeshfar@yahoo.com

### چکیده

در پژوهش حاضر سعی شده است به بررسی تعلیم و تربیت در مکتب پراگماتیسم پرداخته شود. روش مطالعه از نوع کیفی مروری- تحلیلی بوده است که با جستجو در مقالات علمی و کتابهای مختلف و اینترنت به تدوین آن پرداخته شده است. در این نوشتار که برگرفته از مطالعه‌ای اسنادی (کتابخانه‌ای) پیرامون تعلیم و تربیت از دیدگاه پراگماتیسم است، مبانی فلسفی و اهداف تعلیم و تربیت از دیدگاه این مکتب فلسفی مورد مطالعه قرار گرفته است. عمده‌ترین نتایج حاصله از این نوشتار عبارتند از: در خصوص مبانی فلسفی مکتب پراگماتیسم، ماهیت حقیقی هستی، تجربه نامعین و متکثر؛ در معرفت‌شناسی، فراهم شدن زمینه‌های یادگیری و راهنمایی غیرمستقیم دانش آموز و نسبی و تجربی بودن معرفت؛ در ارزش‌شناسی، مربوط به آگاهی در روابط نظم اخلاقی جهانی و نسبی و بر اساس نتیجه عمل بودن؛ در اهداف اخلاقی، رشد خصوصیات اخلاقی نظیر روح همکاری متقابل، مسئولیت‌پذیری، دانایی و توجه به رفتارهای تحقیق شده سودمند اجتماعی و در جنبه عقلانی، توجه به کارآیی عقل در حل مسائل جامعه، و توانا ساختن فرد برای ساخت بناهای ذهنی توسط خود می‌باشد.

واژگان کلیدی: پراگماتیسم، تعلیم و تربیت، فلسفه تربیت